

IN BEWEGING

LANDSCHAPSKRANT

REGIONAAL LANDSCHAP SCHELDE-DURME / JRG.12 NR1 / VOORJAAR 2017

Voor het derde jaar op rij breidt ons werkingsgebied met 2 gemeenten uit. Na Aalst en Sint-Niklaas, Lebbeke en Buggenhout treden nu ook Destelbergen en Zwijndrecht toe tot ons Regionaal Landschap. **Vanaf nu ondersteunen we 20 gemeenten bij de kwaliteitsvolle ontwikkeling van open ruimte.** Hoe we dat precies doen, illustreren we op de volgende pagina's aan de hand van concrete voorbeelden. Met een korte (doch fiere) blik op het verleden en een uitnodigend overzicht van toekomstige activiteiten. Je zal zien: onze takenlijst is uitgebreid. Om de kwaliteit van onze diensten op peil te houden, werven we

een extra collega aan. Binnen onze strategische projecten zijn er nog meer vacatures. Bij 'Schelde Sterk Merk' is de tijd aangebroken om de uitbouw van kastelen als toeristische onthaalpoorten voor de Scheldevallei concreet op te starten. Ook de uitvoering van de ruimtelijke visie op vlak van natuur en toerisme in Berlare vergt de exclusieve aandacht van 1 persoon. 'Van Erembald tot Kravaalbos' gaat eveneens op zoek naar extra man/vrouwkracht. Op sollicitatiegesprek of op een infoavond, wandeling of inhoudiging: we kijken ernaar uit u te ontmoeten!

Jozef Dauwe, Voorzitter

TERUGBLIK >

LANDSCHAP P.4

NATUUR P.9

EDUCATIE P.11

RECREATIE P.12

AGENDA P.14

TERUGBLIK 2016

2.100 KNOTBOMEN BEHEERD DOOR 600 VRIJWILLIGERS

14 SPEELNATUURPROJECTEN BEGELEID

42 POELN HERSTELD OF AANGELEGD

282 ADVIEZEN OVER LANDSCHAP, NATUUR, EDUCATIE EN TRAGE WEGEN

20.704 'PLANTEN VAN HIER' AANGEPLANT

60 KUNSTNESTEN VOOR ZWALUWEN GELEVERD

5,4 KM SLOTEN HERSTELD

12 GEMEENTEN ONDERSTEUND BIJ TRAGE WEGEN

4 KM HAGEN EN HEGGEN GEPLANT

42 ACTIVITEITEN MET 3.883 DEELNEMERS

40 HECTARE FAUNA-AKKERS INGEZAAID

3 NIEUWE BROCHURES UITGEBRACHT

ZIN OM DE KOMENDE JAREN MEE TE WERKEN AAN DEZE REALISATIES?

STEL JE KANDIDAAT VOOR EEN VAN ONZE VACATURES EN WORD ONZE COLLEGA... MEER INFO: WWW.RSLD.BE > WIE > VACATURES

BRAINSTORM OVER KORTE KETEN

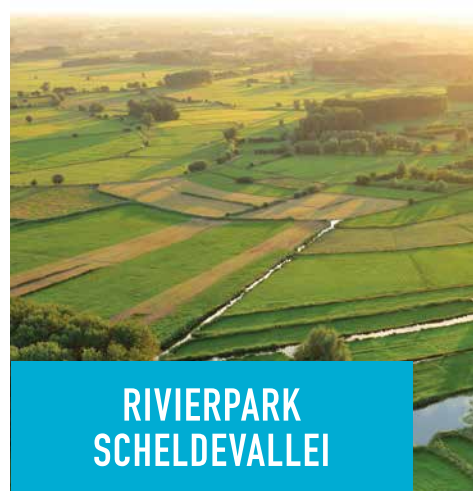
ZOWEL CONSUMENTEN ALS PRODUCENTEN REAGEREN ENTHOUSIAST OP ONZE BROCHURE '(H)EERLIJK LOKAAL'. Dat stelt 50 korteketenproducenten uit de 'Erembald-Kravaal'-regio voor. Is er meer mogelijk? Wij geloven van wel! Ben je een korteketenproducent uit Aalst, Affligem, Asse of Opwijk en heb je zin om samen met ons te brainstormen over nieuwe acties? Kom dan naar onze **infoavond op woensdag 26 april in Hof ten Hemelrijk, Kloosterstraat 7 in Opwijk**. We beginnen eraan om 19.30 uur met getuigenissen over succesvolle initiatieven. Mag de inspiratie daarna weelderig tieren!

WAAROM KIEZEN VOOR KORTE KETEN? Zo weet je als consument dat je kwaliteitsvol voedsel aankoopt, krijgt de landbouwer een eerlijke prijs voor zijn producten, worden er minder transportkilometers afgelegd en is er minder verpakkingsafval.

DE ABDIJ AFFLIGEM, OOIET DE BELANGRIJKSTE ABDIJ VAN DE NEDERLANDEN, VIERT IN APRIL HAAR 955STE VERJAARDAG. De toekomst voor dit 'oudje' ziet er veelbelovend uit. In februari ondertekenden de abdijsgemeenschap, de gemeente Affligem, de stad Aalst en het projectpartnerschap 'Landschap van Erembald tot Kravaalbos' een charter. Daarmee zetten ze hun wens om de abdij en haar omgeving te doen stralen als weleer kracht bij. Het abdijslandschap, de abdijsite en de abdijsstraat zullen de komende jaren opgewaarderd worden.

WE KIJKEN UIT NAAR 9 JUNI: HET STARTSCHOT VAN RIVIERPARK SCHELDEVALLEI! Een ambitieus project van lange duur. 35 partners engageren zich met een charter om het park tegen 2020 te lanceren. In 2030 moet het volledig ontwikkeld zijn. Met een sterke getijdengebonden natuur, kwaliteitsvolle open ruimte, leuke recreatiemogelijkheden en een duidelijke identiteit. Concreet zullen vijf deelgebieden langs Schelde en Durme (Polders van Kruibeke, Durmevallei, Kalkense Meersen en Donkmeer, Klein-Brabant, Dendermonde en omgeving) zich op eigen tempo ontwikkelen met één Rivierpark als gezamenlijk doel.

WILDFOTO - WES ADAMS

VELE KLEINTJES...

VZW LIA

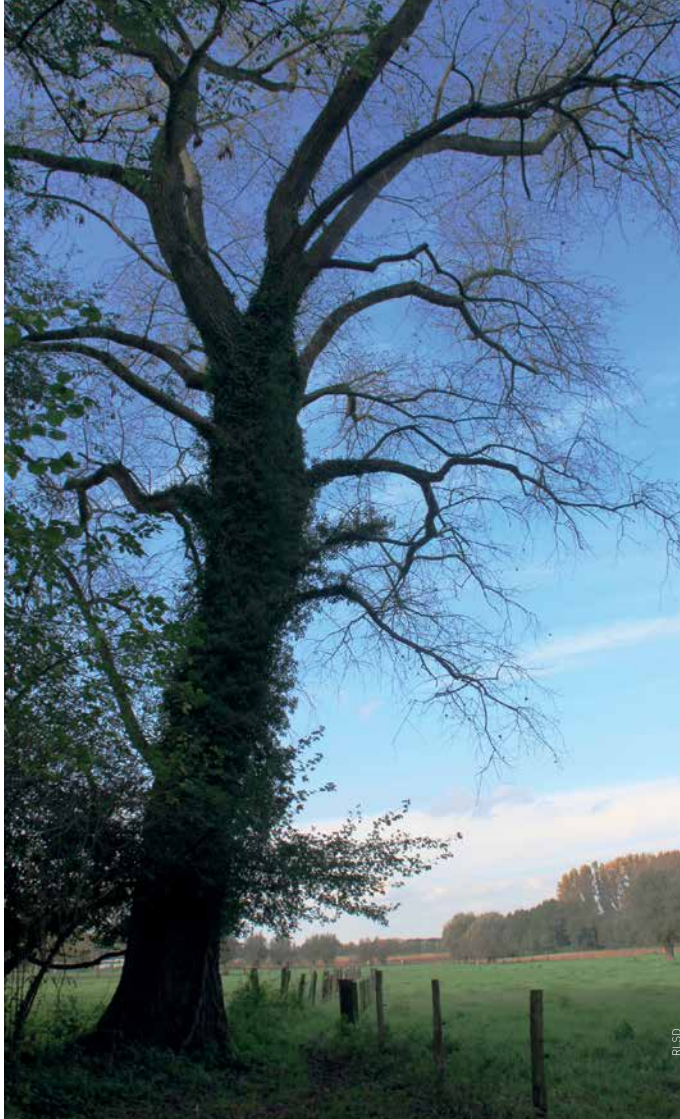
OM EEN GROOT PLAN TE REALISEREN ZOALS HET RIVIERPARK, ZIJN KLEINERE PLANNEN NODIG DIE DAN WEER DEELPROJECTEN OMVATTEN ENZOVERDER. 'Tussen Dries & Durme' is er zo eentje. We reizen van Rivierpark Scheldevallei via het Sigmaproject Durmevallei naar natuurgebied Groot Broek. Dat wordt ten vroegste in 2019 ontpolderd door Waterwegen en Zeekanaal nv (W&Z). Aangrenzend staat het 400 jaar oude Beerkaaihuis, eigendom van W&Z. Binnen het project 'Tussen Dries en Durme' bouwen vrijwilligers en jongeren dit verloederde pand om tot een geborgen plekje voor kwetsbare jonge mensen. Een tweede luik binnen dit project is de inrichting van de tuin van LIA vzw. Ons speelnatuurteam werkt hier mee aan een gezellige ontmoetingsplek voor buurtbewoners, passanten en jongeren die door de vzw worden opgevangen of begeleid. Een nieuwe trage weg, de Drieswegel, verbindt beide projecten fysiek met elkaar. **Je kan deze wegel komen verkennen** tijdens de eerste 'LIA-loop', een 4-uren-loop met estafette-teams. Afspraak **op zaterdag 10 juni in Sombeke**. **INFO:** www.beaufortvzw.be

KRUIDENRIJK GRASLAND ONDER DE LOEP

RLSD

IN HET VOORJAAR EN TIJDENS DE ZOMERMAANDEN GAAN ONDERZOEKERS EN PROJECTPARTNERS AAN DE SLAG IN DE SCHELDEMEERSEN VAN ZELE EN BERLARE. Ze zullen de voedingswaarde van onbemest hooiland bestuderen, bodemanalyses uitvoeren en nagaan welke kruiden risicoplanten vormen in hooi. Hooi van kruidenrijke graslanden blijkt niet alleen interessant voor paarden en niet-melkgevende runderen. Nederlands onderzoek toont aan dat het in bepaalde hoeveelheden ook goed is voor melkkoeien. Kruidenrijke graslanden zijn bovendien belangrijk voor verschillende soorten planten, insecten, wildsoorten en vogels. In het najaar organiseren we een infomoment over de bevindingen.

RLESD

REUS IMPONEERT IN DRIEVOUD

EEN ZWARTE POPULIER van een Canadapopulier onderscheiden vergt een kennersoog. Zou de imposante populier langs het Roofridderspad in Affligem een Zwarte populier kunnen zijn? Een exemplaar van de meest bedreigde loofboomsort in Europa?

Op verzoek van 'Erembald-Kravaal'-projectmedewerkers opende het INBO (Instituut voor Natuur en Bosonderzoek) een onderzoek. Dat leverde **tot driemaal toe goed nieuws** op! **1.** Het is wel degelijk een Zwarte populier. **2.** Deze boom heeft een genetisch profiel dat nog niet gekend is bij het INBO. **3.** Wat verderop staat nog een tweede, jongere Zwarte populier. Een boomverzorger kwam al langs om de boomkruin van deze uitgegroeide knotboom flink te reduceren. De komende jaren wordt hij verder ingekort tot hij weer een mooie knotvorm heeft. Door de snoeiwerken kwam er veel pootmateriaal ter beschikking, zo'n 50 takken in totaal. Die zijn intussen in een aantal projecten in de regio verwerkt. **En het onderzoek gaat verder**, want mogelijk herbergt de Koudenbergbeekvallei nog meer zwarte populieren. Het INBO onderzoekt deze zomer de 'geseinde' bomen...

STAD AALSJ

PLANTACTIE

Hoe draagt de aanplanting van houtige kleine landschapselectementen bij aan 'Oost-Vlaanderen klimaatgezond'?

Ze zorgen voor meer biodiversiteit en een gematigder microklimaat, gaan erosie tegen, halen koolstof uit de lucht, remmen hemelwater af en houden dat ook vast.

DOE JE MEE?

ROUWMANTEL © PRICE

STEENUIL © WESLEY POELMAN

KLIMAATBESTENDIG LANDSCHAP

EEN LANDSCHAP DAT BESTAAT IS TEGEN WATEROVERLAST, DROOGTE EN ERO-SIE. DAAR WIL DE PROVINCIE OOST-VLAANDEREN WERK VAN MAKEN. SAMEN MET JOU! RESERVEER NU JE PLANTJES VOOR HET NAJAAR.

Heb jij interesse in een houtkant, heg, bomenrij, hoogstam-boomgaard of bos? Met inheemse soorten waar vlinders als de sleedoornpage en rouwmantel van houden? Waar vogels als de steenuil en geelgors zich thuis voelen?

Overloop dan snel onze checklist:

- *Ligt jouw perceel binnen ons werkingsgebied (zie achterflap)?*
- *Is er ruimte voor een aanplanting van minstens 100 meter lang? Of van 200 plantjes bij elkaar?*
- *Heeft jouw toekomstige hoogstamboomgaard plaats voor 12 bomen (8 à 10 meter plantafstand)?*
- *Heeft de aanplanting een landschappelijke meerwaarde?*

Neem dan contact op met ons landschapsloket via landschap@rlsd.be of 052 33 89 10 (Eliza) en bouw mee aan een klimaatbestendig landschap. De provincie staat in voor 80 % van de kosten. Stroop je zelf de mouwen op, dan krijg je het plantgoed en beschermingsmateriaal helemaal gratis aangeboden.

BOMEN

SCHUILEN...

BOMEN, STRUIKEN EN HEGGEN BIEDEN PAARDEN EEN SCHUILPLAATS TEGEN DE REGEN, DE ZON EN DE WIND. Zo'n natuurlijke beschutting heeft nog meer voordelen: het zorgt ervoor dat het landschap niet wordt onderbroken door een opvallend schuilhok, het geeft je paard een gerust gevoel en biedt andere dieren zoals vogels rust-, nest- en voedselplaatsen. Tot slot kunnen paarden zich ook heerlijk tegoed doen aan de jonge twijgen van boomsoorten zoals wilg, berk, linde, hazelnoot en kastanje.

Heb jij als paardenhouder interesse in aanplantingen? Of heb je vragen over andere paard- en landschapvriendelijke ingrepen? En liggen jouw percelen in Klein-Brabant (Bornem, Sint-Amands, Puurs)? Neem dan contact op met Jan Maertens via jan@rlsd.be of 052 33 89 11. Het project 'Paard & Landschap' voorziet gratis advies en financiële steun voor paardenhouders (geen maneges) die hun percelen landschappelijk willen verfraaien.

& SNOEPEN!

Ook in de ZOO Antwerpen en in Plancendael wordt menig twijgje verorberd. Onder meer giraffen, olifanten, okapi's, chimpansees en gorilla's zijn er dol op. Afgelopen winter bereikte ons de vraag naar knotwilgtakjes. Een slim idee, want als onze houtzoekers gratis knotbomen gaan beheren bij particulieren, verenigingen en gemeenten, blijven de takken als 'restafval' achter. Vaak verdwijnen ze dan in de hakselaar.

WEEK VAN DE BIJ

VAN 28 MEI TOT 4 JUNI IS HET 'WEEK VAN DE BIJ'. Op de website www.weekvande-bij.be vind je alle info die je nodig hebt om van jouw tuin een echt bijenrestaurant te maken. Ook wij besteden binnen onze projecten aandacht aan bijen. Met fauna-akkers, bloemenweides, kruidenrijke graslanden en het project 'Platteland in de Bloemetjes'. Dat wil de biodiversiteit op het Oost-Vlaamse platteland vergroten door landbouwers en plattelandsbewoners te stimuleren om rond dit thema samen te werken. Binnenkort kan je drie keer kennismaken met dit project van Landelijke Gilde.

BIJENWANDELING

Wandel je mee op woensdag 17 mei? We focussen op graslandbeheer en het effect ervan op het leven van bijen. Gidsen Jan Maertens (RLSD) en Michaël Crapoen (vzw Durme) gaan mee op stap en vertrekken om 19.30 uur aan taverne 't Veerhuis, Waterhoek 25 in Berlare. Deelnemen is gratis. Na afloop staat er een drankje voor je klaar.

GEZINSFIETSTOCHT

Op zondag 9 juli staat er een gezinsfietstocht van 30 of 50 kilometer op het programma. Vertrekken kan in

Hamme-Sint-Anna of in Zele. Na drie stops met een hapje en drankje bereiken we Grembergen (Dendermonde) en Opdorp (Buggenhout). Daar zetten we de talrijke bijvriendelijke mengsels die werden ingezaaid in de kijker.

MEETJESBAND

Op zondag 6 augustus wordt het project feestelijk afgerond met 'de MeetjesBAND', een gezinsfietstocht (15, 30 of 50 km) doorheen het Meetjesland met sneukelpauzes en een stop in het Provinciaal Streekmuseum de Huysmanhoeve. We stellen er de projectresultaten voor en verkennen een prachtige hoogstamboomgaard vol oude fruitvariëteiten. Vertrekken kan tussen 11 en 14.30 uur aan het SOCK in Kaprijke, Molenaarstraat 28.

ZWALWSUBSIDIES

HANGEN ER ZWALWNESTEN AAN JE WONING OF IN EEN GEBOUW? Dan kan je een toelage krijgen van 25 tot 65 euro, afhankelijk van het aantal bezette nesten. Bijna alle gemeenten die bij ons zijn aangesloten voorzien zo'n subsidie (Aalst, Berlare, Bornem, Buggenhout, Dendermonde, Hamme, Kruibeke, Laarne, Lebbeke, Sint-Amands, Sint-Niklaas, Waasmunster, Wetteren, Wichelen, Zele). Enkele gemeenten voorzien bovendien een **jaarlijkse** subsidie voor bewoonde gierzwalwnesten (Aalst, Bornem, Lebbeke, Wetteren, Sint-Amands). Tot slot kan je mogelijk een **eenmalige subsidie** krijgen voor het plaatsen van nestgelegenheden voor gierzwaluwen (Berlare, Dendermonde, Hamme, Kruibeke, Laarne, Sint-Niklaas en Waasmunster). Zo ondersteunen gemeenten deze beschermde zwaluwsoorten. Die vinden steeds moeilijker geschikte nestplaatsen, vooral door renovaties van oudere gebouwen.

ZWALWGELUIDEN

ER STAAN MOMENTEEL 2 ZWALWTILLEN in ons werkingsgebied: een in Lebbeke/Dendermonde en een in Kruibeke. Een zwaluwtuil voorziet 20 kunstnesten en plaats voor zelfgebouwde nesten. Zo kan één zwaluwtuil wel 50 huiszwaluwkoppels huisvesten! Om hen de weg te tonen naar deze broedplaatsen, spelen vrijwilligers van KRUIN en Natuurpunt 's Heerenbosch tot augustus dagelijks zwaluwgeluiden af. Josse De Vos en Yvan Delplanque ontwikkelden zelfs een eigen geluidsinstallatie, met zonnepaneel! Dat al die ijver de komende maanden beloond mag worden... **MEER ZWALWNIUWS:** nog voor de lente haar intrede deed, mochten we bij zwaluwliefebbers uit 7 gemeenten in totaal 50 extra nestgelegenheden voorzien voor huiszwaluwen. Tijdens diezelfde 'tournee' plaatsten we 6 gierzwaluwnestkasten.

KERKUILEN

40 JAAR GELEDEN was de kerkuil met uitsterven bedreigd. Gelukkig is het tij gekeerd, mede dankzij de **nestkasten** die mensen over heel Vlaanderen ophingen. Zulke inspanningen zijn ook vandaag nog nodig. Deze winter plaatsten landbouwers, natuurverenigingen en openbare besturen met vereende krachten maar liefst 15 kerkuilnestkasten in het Erembald-Kravaalprojectgebied (Aalst, Affligem, Asse, Opwijk). Komende winter volgen er nog meer!

(EXTRA) BOS OP JOUW PERCEEL?

OM WERK TE MAKEN VAN BOSUITBREIDING, ondertekende minister Joke Schauvliege een overeenkomst met de provincies, het Agentschap Natuur en Bos, de Bosgroepen en de Regionale Landschappen. Concreet gaan wij samen met de Bosgroepen op zoek naar geschikte percelen om te bebossen. **Ben jij geïnteresseerd in de mogelijkheden en de subsidies?** Neem dan vrijblijvend contact met ons op via info@rlsd.be of 052 33 89 10.

EDUCATIE

VIJF JAAR 'MOORD IN DE POEL'

NA 5 SUCCESVOLLE EDITIES mag je het gerust een traditie noemen: in mei spelen lagerschoolkinderen in **Temse** het educatieve spel 'Moord in de poel'. Via groepsopdrachten ontdekken ze welke dieren hier samenleven, wie wie verorbert en hoe belangrijk poelen zijn in het landschap. Daarvoor trekken zo'n 275 leerlingen (meestal met de fiets) naar de educatieve poel op provinciaal Domein Roomacker (Tielrode) of de schanspoel aan de Schauselhoekstraat (Temse).

Ook in **Kruikebe** organiseert de milieudienst jaarlijks dit spel. Leuk is dat het in elke deelgemeente (Kruikebe, Bazel en Rupelmonde) gespeeld kan worden, want die beschikken allemaal over een poel met vlinder. Dit jaar

gaan alvast 5 klassen naar natuurpark Het Kortbroek (Kruikebe) om in 2 uur tijd de moordenaar te ontmaskeren... Spannend!

HET MATERIAAL DAT NODIG IS om dit spel te spelen wordt gratis bij ons ontleend. We hebben nog veel andere thema-koffers en veldwerkmateriaal. Bekijk ons aanbod op www.rlsd.be > wat > speelnatuur > uitleenpost

OPENING RUITERPAD in BUGGENHOUT

OP ZONDAG 14 MEI wordt in Buggenhout een gloednieuwe route geopend voor ruiters en menbers. De route is 9,8 km lang, lusvormig en vertrekt aan manege 't Hoefijzer, Dreef 14. Ruiters kunnen het pad om 10 uur mee inwandelen. Vanaf 11.30 uur vindt een feestelijke receptie plaats met hapjes, drankjes en muzikale animatie.

Om deze route te realiseren, werden enkele in onbruik geraakte trage wegen hersteld. Zo krijgen paarden minstens voor de helft onverharde grond onder de hoeven geschoven. Dat was

een voorwaarde om financiële steun te kunnen genieten van de Provincie Oost-Vlaanderen. Die coördineert het project 'Oost-Vlaanderen in galop', waarmee ruiterroutes worden ontwikkeld of verbeterd. Zo speelt de Provincie in op de vraag van de Vlaamse regering om initiatieven te nemen waarin natuur, sport, recreatie en ruimtelijke ordening elkaar ontmoeten.

Aan de realisatie van het Buggenhoutse ruiterspad werkten ons Regionaal Landschap, het gemeentebestuur, de manege en meerdere grondeigenaars actief mee. Zo pleegde onze medewer-

ker trage wegen overleg met verschillende betrokken eigenaars om de misping links in het traject op te lossen. Of het mogelijk is om deze route te laten aansluiten op de Mienenhofroute (Vlaams-Brabant), wordt nog onderzocht.

LEUK OM TE WETEN: binnen ons werkingsgebied kreeg ook Destelbergen een nieuwe ruiterroute (15, 21 en 32 km). In Aalst is momenteel een lusvormige route van 40 km in de maak die zal aansluiten op de bestaande 'Kleine deugd'-ruiterroute (Vlaams-Brabant).

TRAGE WEGEN in SCHELLEBELLE

NOG TOT MAANDAG 24 APRIL 2017 kan iedereen zijn ideeën over de trage wegen in Schellebelle indienen bij Brecht Looman via milieudienst@wichelen.be of per post (Milieudienst, Oud Dorp 2 in 9260 Wichelen). Op onze website www.rlsd.be vind je kaarten met daarop alle trage wegen in Schellebelle en een vragenlijst. Verken de wegjes op eigen tempo en laat ons weten wat goed is of beter kan. **Zo bepaal je mee voor welke trage wegen herstelling/openstelling wenselijk is.** OP DINSDAG 30 MEI bespreken we de ingediende ideeën samen met alle geïnteresseerden. Ook jij bent om 19 uur van harte welkom op de tweede verdieping van het Sociaal Huis, Oud Dorp 2 in Wichelen.

RLSD

RLSD

ONTMOETINGS-DAG WEGSPOTTERS

OP ZONDAG 14 MEI worden alle wegspotters uitgenodigd op een provinciale ontmoetingsdag. Wegspotters zijn vrijwilligers die minstens tweemaal per jaar de toegankelijkheid van 'hun' trage weg(en) controleren. Intussen zijn er 122 wegspotters actief in 4 gemeenten: Laarne, Wetteren, Lebbeke en Merelbeke. De ontmoetingsdag start om 9.30 uur in GC 't Groenedal, Brandegems Ham 5 in Merelbeke. We wisselen ervaringen uit, blikken vooruit en maken een mooie tragewegenwandeling, met of zonder paraplu's...

DE WATERBUS

LEUK NIEUWS VOOR WIE VAN FIETSEN HOUDT en/of of een alternatief zoekt voor de wagen: vanaf 1 juli vaart de Waterbus uit! Normaal gezien krijgt Kruibeke een halte op de route van de zuidelijke lijn richting Antwerpen. Voor Temse en Bornem is mogelijk een recreatief-toeristische stopplaats weggelegd. Of je nu pendelt (werkweek) of recreatieve uitstapjes (daluren en weekends) maakt: je fiets kan altijd mee! De Waterbus is een realisatie van het Antwerpse Havenbedrijf en past perfect bij de doelstellingen van het strategische project Schelde Sterk Merk: een grotere leef- en beleefbaarheid voor de Scheldevallei.

PRIMAIRE ANTWERPEN

LEVENDE WATERMOLEN

WETTEREN • WWW.WATERMOLENMASSEMEN.BLOGSPOT.BE] Vanaf 1 april kan je opnieuw de Van Hauwermeersmolen bezoeken, een watermolen waar nog echt gemalen wordt. Maak er kennis met het eeuwenoude molenaarsberoep en geniet van het landschap in de Molenbeekvallei [\[zie coverfoto\]](#).

NATUURLIJKE PRODUCTEN MAKEN

LAARNE • DC'T.BINNENHOF, [MOLENSTRAAT 35A](http://MOLENSTRAAT.35A) • [DINSDAG 18 APRIL](http://DINSDAG.18.APRIL) • 14-16 UUR • 4 EURO • WWW.VORMINGPLUSWD.BE] Heel wat reinigingsmiddelen zijn belastend voor het milieu omdat ze watersystemen vervuilen en de levensvormen erin schaden. Leer tijdens deze workshop zelf allesreiniger, luchtverfrisser, wc-reiniger en wasmiddel maken. Goedkoop, effectief en milieuvriendelijk.

VOORJAARSFLORA

WICHELEN • TREINSTATION SCHELLEBELLE, STATIONSSTRAAT • [ZATERDAG 29 APRIL](http://ZATERDAG.29.APRIL) • 9 - 12 UUR • GRATIS • 09 367 95 49] Natuurpunt Scheldeland gaat de voorjaarsflora inventariseren in de Ertbrug. Iedereen is welkom. Voorzie laarzen of stevige stapschoenen en een loop.

BEVER & KABOUTERS

KRUIBEKE • WWW.POLDERSVANKRUIBEKE.BE] Waterwegen & Zeekanaal nv or-

ganiseert elke maand een begeleide wandeling of fietstocht in de Polders van Kruiabeke. Dat is het grootste, gecontroleerde overstromingsgebied van Vlaanderen, ruim 600 hectare pure natuur. Enkele thema's: vroege vogelgeluiden, slikken en schorren, het beverpad en een kabouterwandeling.

VROEGE VOGELS

SINT-NIKLAAS • BEUKENDREEF, [KRUISING WEIMANSTRAAT](http://KRUISING.WEIMANSTRAAT) EN LINIEDREEF • [MAANDAG 1 MEI](http://MAANDAG.1.MEI) • 5-8 UUR • GRATIS • WWW.VZWDURME.BE] In het vroege ochtendlicht spitsen we onze oren en ontdekken heel wat vogels in de statige dreven van het stiltegebied de Fondatie van Boudelo.

JONGEPLANTJESDAG

ZELE • [AVERMAAT 147](http://AVERMAAT.147) • [ZONDAG 7 MEI](http://ZONDAG.7.MEI) • 10-18 UUR • GRATIS • WWW.VELT.BE] Kom plantjes, kruiden en bloemen ruilen of kopen. De wereldwinkel tekent present en je kan ook pannenkoeken en drankjes verkrijgen.

IN DE BAN VAN HET BOS

BUGGENHOUT • BUGGENHOUTBOS, KASTEELSTRAAT • [ZATERDAG 20 MEI](http://ZATERDAG.20.MEI) • 18 - 23 UUR • 7 EURO • WWW.INDEBANVANHETBOS.BE] Via muziek, woord, dans en multimedia worden de verschillende sagen en legenden over het Buggenhout Bos voorgesteld aan een breed publiek.

Met onderweg lokale specialiteiten en (voor de kinderen) spannende doe-opdrachten.

FORTÉ, FORTENGORDEL 2017

PUURS • [FORT VAN LIEZELE](http://FORT.VAN.LIEZELE), [FORTBAAN 2](http://FORTBAAN.2) • [ZONDAG 21 MEI](http://ZONDAG.21.MEI) • 10-18 UUR • 10 EURO • WWW.FORTENGORDEL.BE] 23 fortten vormen een bijzondere groene gordel rond Antwerpen. Kom verkennen via verschillende fietssuggestieroutes. In Fort Liezele zal een echte klaroenblazer je opwachten, net als soldaten, rijkswachters te paard, munitiewagentjes en een echte veldkeuken. Het thema van deze editie is 'muziek'.

EERSTE HULP BIJ KLIMAATVERWARRING

SINT-AMANDS • PAROCHIECENTRUM, [JAN VAN DROOGENBROECKSTRAAT 28A](http://JAN.VAN.DROOGENBROECKSTRAAT) • [MAANDAG 22 MEI](http://MAANDAG.22.MEI) • 20 UUR • 8 EURO • 052 33 52 40] In deze lezing geeft Pieter Boussemaere een overzicht van ons klimaat in verleden, heden en toekomst, met als rode draad het verhaal achter de ontdekking van het probleem, de controverserend en de duizelingwekkende belangen waarin het verstrikt raakte.

WEEK VAN HET INSECT

BERLARE • DONKOEVERPARK, DONKLAAN • [ZATERDAG 3 JUNI](http://ZATERDAG.3.JUNI) • 14-18 UUR • GRATIS • WWW.BERLARE.BE] Fladder samen met je kind(eren) van activiteit naar activiteit

en ontdek meer over deze fascinerende, vaak kleurrijke wezentjes.

INSPIRERENDE STILTE

BORNEM • [DE NOTELAER, NOTELAARDREEF 2](#) • **ZATERDAG 10 JUNI** • **GRATIS** • [WWW.NOTELAER.BE](#)] Op een zelfgekozen plek in het stiltegebied aan De Notelaer maak je een eigen creatie met natuurlijke materialen. Niets moet en heel veel kan. Nadien geven we het materiaal terug aan de natuur.

NATUURZOEKTOCHT

WAASMUNSTER • [NATUURATELIER SOMBEKE](#), [SOMBEKEDRIES 3](#) • **ZONDAG 11 JUNI** • **14-18 UUR** • **5 EURO** • [052 46 06 13](#)] Ga op een 3 km lange natuurzoektocht met het hele gezin en breng samen allerlei doe-opdrachten tot een goed einde. Spannend!

ONKRUID VOOR BEGINNERS

AALST • [CC DE WERF, MOLENSTRAAT 51](#) • **ZONDAG 18 JUNI 2017** • **14-17 UUR** • **3 EURO** • [WWW.CCDEWERF.BE](#)] Met een specifieke taak en timing proberen bepaalde plantensoorten door mensen verstoorde bodems zo snel mogelijk te bedekken: onkruid! Tijdens deze wandeling speuren we tussen straatstenen, puinhopen, bouwwallen, ... en staan stil bij deze wonderde wereld.

ECOLOGISCHE 'DAG VAN HET PARK'

DESTELBERGEN • [DE KOLLEBLOEM, LEENSTRAAT 18](#) •

ZONDAG 25 JUNI • **10-18 UUR** • [WWW.DESTELBERGEN.BE](#)] Tijdens De Dag van het Park bouwen klimaatbewuste organisaties een feestje in natuureducatiefdomein De Kollebloem. Geniet van de (h)eerlijke foodtrucks en de (muzikale) wereldbar, laat je spullen gratis herstellen in het Repair Café of adopteer een legkip, konijntje of cavia. Kinderen kunnen boomklimmen, bijenhôtels maken, ...

OPEN TUIN

MELLE • [TUINBOUWSCHOOL, BRUSSELESTEENWEG 165](#) • **ZONDAG 25 JUNI** • **10-18 UUR** • **GRATIS** • [WWW.TUINBOUWSCHOOL-MELLE.BE](#)] De tuinbouwschool zet haar studiedomein Life & Science in de kijker. Voor de tuin-, natuur- en dierenliefhebbers zijn er ook interessante demo's en begeleide wandelingen. Diverse standhouders en verenigingen uit de tuinbouw- en huisdierensector zijn aanwezig.

BOSWANDELING

ZWIJNDRECHT • [VLIETBOS, DWARSLAAN](#) • **MAANDAG 3 JULI** • **10-12 UUR** • **2 EURO** • [WWW.EFFENWEG.BE](#)] Effen Weg nodigt mensen met (en ook zonder) chronische pijn uit om mee te wandelen doorheen het Vlietbos. Ooit poldergebied, nu een waardevol natuurgebied. Reserveer tijdje je plaatsje.

DE WONDERLIJKE WATERWERELD

DENDERMONDE • [PNEC BASTION VIII, BEGIJNHOFLAAN 45](#) • **WOENSDAG 5 JULI** • **14 - 16 UUR** •

GRATIS • [BASTION8@OOST-VLAANDEREN.BE](#)] Met schepnetjes in de hand komen 3+ers te weten of waterschorpioenen giftig zijn, of je mag pootjebaden in een vijver met onechte paardenbloedzuigers, of zoetwatervlokreeften lekker zijn en of je jeuk krijgt van watervlooien.

DE PIKKELING

LEBBEKE • [WWW.DE-PIKKELING.BE](#)] In het laatste weekend van juli vindt De Pikkeling plaats in de Faluintjesstreek. Met natuurgetrouwe demonstraties van Vlaamse oogsttaferelen, typische streekgerechten en internationale folklore. Eindigen doet dit oogstfeest traditiegetrouw met een feestprogramma in Lebbeke.

OOGSTFEEST

HAMME • ['T CLEINBROEK, NABIJ DE WATERMOLEN, WATERSTRAAT 36](#) • **ZONDAG 17 SEPTEMBER** • **14-18 UUR** • **GRATIS** • [WWW.VELT.BE](#)] Maak kennis met de vruchten van de zomerse oogst in de goed verscholen volkstuintjes. Inclusief wijngaard en wijnhuisje.

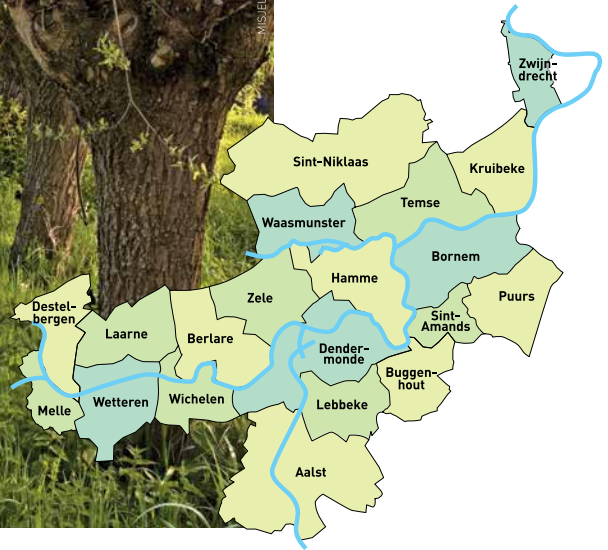
KLEINEIGE FEESTEN

TEMSE • [NATUURDOMEIN ROOMKOUTER, STEENDORP](#) • **ZONDAG 17 SEPTEMBER** • **13-19 UUR** • [WWW.TEMSE.BE](#)] Bezoek infostanden over natuurprojecten, geniet van livemuziek en zie kinderen hun hartje ophalen tijdens leuke activiteiten. Er is ook de 'Briqville Classic Run', een loopwedstrijd in de heerlijke natuur.

HET REGIONAAL LANDSCHAP

- ... **is een streek** voornamelijk gevormd door Schelde, Durme en Dender. In dit landschap vinden we unieke zoetwaterslikken en -schorren, vochtige graslanden, oude rivierarmen, talrijke kleine en grotere waterpartijen en bolle akkers in het aansluitende Waasland.
- ... **is een samenwerking** tussen de verschillende overheden en lokale verenigingen actief rond natuur en milieu, landbouw, jacht, toerisme en recreatie.
- ... **heeft als missie** elke inwoner en bezoeker te overtuigen van de waarde van de natuur en het landschap in de streek.
- ... betreft **het brede publiek** bij concrete acties rond natuur en landschap.

MET STEUN VAN DEZE PARTNERS:

Gemeenten en steden Aalst, Bertlare, Bornem, Buggenhout, Destelbergen, Dendermonde, Hamme, Kruikebe, Laarne, Lebbeke, Melle, Puurs, Sint-Amands, Sint-Niklaas, Temse, Waasmunster, Wetteren, Wichelen, Zele en Zwijndrecht.

Deze Landschapskrant is een uitgave van het Regionaal Landschap Schelde-Durme vzw, Hemelstraat 133A, 9200 Dendermonde.
T 052 33 89 10 - info@rlsd.be - www.rlsd.be / Verantwoordelijke uitgever: Stijn Van Belleghem / Lay-out: RLSD & Karakters / Druk: Buroform
Coverfoto's: Molensbeek © Wesley Paelman, ruiters © more-sky.com, zwaluwtil in Lebbeke/Denderbelle © RLSD
Opplage: 12.000 exemplaren, wordt 2 keer per jaar gratis aangeboden. Gedrukt op gerecycleerd papier.